

положень законодавства та праць науковців виведено поняття екологічного інформування.

Ключові слова: охорона навколишнього природного середовища, інформування, екологічна інформація, екологічне законодавство.

Аннотація

Онищенко И. А. Понятие информационного обеспечения охраны окружающей среды в законодательстве и науке. – Статья.

Статья посвящена исследованию понятия информационного обеспечения охраны окружающей природной среды в Украине. На основе анализа норм законодательства и работ ученых выведено понятие экологического информирования.

Ключевые слова: охрана окружающей среды, информирование, экологическая информация, экологическое законодательство.

Summary

Onyshchenko I. O. The concept of information support of environmental protection in law and science. – Article.

The article investigates the concept of information support of environmental protection in Ukraine. Based on the analysis of legislation and works of scholars derived the concept of environmental informing.

Key words: environmental protection, informing, environmental information, environmental legislation.

УДК 349.6

О.О. Томин

кандидат юридичних наук,

суддя апеляційного суду

Івано-Франківської області

**ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФАУНІСТИЧНИХ
СЕРВІТУТІВ В УКРАЇНІ**

Здійснення права користування об'єктами тваринного світу, віднесеними до об'єктів полювання, нерозривно пов'язане з використанням їх місця проживання. Зазначені дії носять майновий характер, тому унормовуються приписами як цивільного, так і екологічного законодавства.

Як показує результат аналізу правозастосовчої практики, користувач об'єктами тваринного світу і лісокористувач, власник території, акваторії, на яких живуть об'єкти тваринного світу, - це зазвичай різні особи. У такому випадку особа, яка володіє або користується необхідною територією, акваторією, може створити перешкоди здійсненню права користувачів мисливських угідь з використання об'єктів тваринного світу. З метою запобігання зловживання правом законодавець у ст. 24 Закону України «Про мисливське господарство та полювання» передбачив гарантію для користувачів мисливських угідь у формі укладення договору з власником або постійним користувачем земельних ділянок, на яких знаходяться ці угіддя. У ньому, зокрема, визначаються розмір та порядок внесення плати за користування мисливськими угіддями [1].

Таким чином, законом встановлена можливість платного використання нерухомого майна власників або постійних користувачів земельних ділянок при здійсненні довгострокового користування тваринним світом іншими особами, у тому числі користувачами мисливських угідь. У цивільному та господарському праві й законодавстві відповідний правовий інститут отримав назву земельного сервітуту.

Цивільний кодекс України (далі – ЦК України) закріплює важливі положення щодо визначення кола об'єктів сервітутного права: сервітут (право користування чужим майном) може бути встановлено щодо земельної ділянки, інших природних ресурсів (земельний сервітут) або іншого нерухомого майна для задоволення тих потреб інших осіб, які не можуть бути задоволені в інший спосіб [2]. Таким чином, не тільки земельна ділянка, а й інші природні об'єкти – водні, рослинного світу – можуть вважатися об'єктами сервітутів, а тому можна вести мову про певні види останніх. Відповідно до цього виділяються флористичні,

водні, фауністичні та інші види сервітутів [3, с. 99-107].

Хоча ні у юридичній літературі, ні у законодавстві України не міститься їх визначення, аналіз положень Закону України «Про тваринний світ» дозволяє зробити висновок про те, що фауністичний сервітут – це сервітут, встановлений з метою використання об'єктів тваринного світу способами, передбаченими ст. 20 зазначеного закону (у тому числі для зайняття мисливським господарством та здійснення полювання чи рибальства) [4].

Дослідженню сервітуту як міжгалузевого правового інституту присвятили свої праці такі науковці, як В.І. Андрейцев, О.О. Бірюков, С.В. Гринько, В.К. Гуревський, Т.В. Дерюгіна, М.В. Краснова, М.Н. Малєїна, В.Л. Мунтян, В.В. Носік, Є.А. Суханов, Н.І. Титова, М.В. Шульга, В.В. Ярчук та ін. У своїх працях вони розкривали поняття, зміст та види сервітуту, звертаючи особливу увагу на сервітути земельні.

Разом з тим, на сьогоденньому етапі розвитку екологічного права відсутнє комплексне дослідження механізму реалізації користувачами мисливських угідь права користування чужою земельною ділянкою та іншими природними ресурсами – лісом та водними об'єктами, зокрема, на умовах сервітуту.

Враховуючи зазначене, метою даного дослідження є дослідження особливостей правового регулювання фауністичних сервітутів в Україні.

Для досягнення вказаної мети вирішенню підлягають наступні завдання: 1) визначити поняття сервітуту у цивільному, земельному та екологічному законодавстві України; 2) з'ясувати особливості встановлення приватних та публічних сервітутів; 3) дати порівняльну характеристику земельних, водних та лісових сервітутів; 4) розкрити поняття фауністичного сервітуту та способи його встановлення; 5) обґрунтувати необхідність закріплення права на встановлення земельного сервітуту з метою ведення мисливського господарства та здійснення полювання не тільки за власниками чи користувачами земельної ділянки, а й необмеженим колом осіб; 6) внести пропозиції щодо правового регулювання порядку встановлення публічних земельних, водних та лісових сервітутів з метою ведення мисливського господарства та

здійснення полювання.

Досліджуючи проблеми, пов'язані з реалізацією права на чужі речі, Є. Суханов визначає три основні групи обмежених речових прав, які традиційно виділяються цивілістами: права користування чужими речами (сервітути, суперфіцій, тобто право забудови чужої земельної ділянки); права на отримання певної цінності з чужої речі (заставне право, право на отримання ренти за рахунок вартості нерухомої речі); права на придбання певної речі (переважне право купівлі нерухомої речі або частки у праві на неї) [5, с. 8].

Норми права, що входять в першу підгрупу, використовуються під час регулювання відносин, що виникають у випадку надання об'єктів тваринного світу в довгострокове користування, і є предметом цього дослідження. Ґрунтуючись на критерії об'єкта обмеженого речового права, вчений розбиває розглянуту підгрупу ще на низку підгруп, де виділяє в самотійну підгрупу право щодо використання чужих земельних ділянок та інших природних ресурсів (земельні, водні, лісові та містобудівні сервітути, а також права довічного успадкованого володіння і постійного безстрокового користування).

Під сервітутом у цивільному праві розуміють право користування чужою річчю у визначеному обмеженому відношенні.

Згідно ст. 401 ЦК України сервітут віднесений до числа обмежень речових прав. Зміст і особливості встановлення та припинення сервітутів розкриваються в ст. 402-406 ЦК України. Відповідно до ч. 2 ст. 401 ЦК України сервітут може належати власникові (володільцеві) сусідньої земельної ділянки, а також іншій, конкретно визначеній особі (особистий сервітут). Відповідно, для сервітуту характерна наявність двох земельних ділянок (сусідніх ділянок), що належать різним власникам, коли одна земельна ділянка (залежна) служить у той чи інший спосіб власнику іншої земельної ділянки (основної), причому ці земельні ділянки – сусідські.

У юридичній літературі виділяється низка характерних ознак сервітуту: 1) речова властивість сервітуту; 2) сервітут дає своєму суб'єкту право користування чужою річчю, яка має різний обсяг; 3) сервітут передбачає відмінність між суб'єктом права власності на річ і суб'єктом сервітутного права на неї; 4) сервітут встановлюються в інтересах певних

осіб.

У законодавстві України, що регулює порядок встановлення та зміст сервітуту, наявні норми, що містяться в нормативно-правових актах різних галузей законодавства. Так, регламентування розглядуваного цивільно-правового інституту відбувається поряд з ЦК України також ст. 98 Земельного кодексу України від 25.10.2001 № 2768-III (далі – ЗК України), що визначає земельний сервітут як право обмеженого користування чужою земельною ділянкою [6]; ст. 23 Лісового кодексу України від 21 січня 1994 року № 3852-XII (далі – ЛК України); ст. 45 Водного кодексу України від 6 червня 1995 року № 213/95-ВР (далі – ВК України), що розглядають сервітут як обтяження інших речових прав (права власності, володіння, постійного користування) на нерухоме майно [7; 8]. Деякі автори, наприклад Л.В. Щеннікова, вважає цю властивість законодавства негативним моментом у законодавчому регулюванні сервітутів [9, с. 34-38]. Дане твердження видається досить обґрунтованим, адже при такому положенні відсутнє однакове регулювання і застосування сервітуту в різних сферах суспільних відносин. Таку ситуацію необхідно розглядати як недоліки формування вітчизняного законодавства, які повинні бути усунені в ході законодавчої діяльності і розвитку правозастосовчої практики сервітутних відносин.

ЦК України містить загальне поняття «сервітут», не класифікуючи і не закріплюючи особливості кожного виду сервітуту. Різновиди сервітутів встановлені іншими правовими актами. Так, наприклад, ЗК України поділяє сервітутути на 1) постійні та строкові (ч. 2 ст. 98 ЗК України); 2) сервітут, який належить власникові (володільцеві) сусідньої земельної ділянки, та сервітут, який належить іншій конкретно визначеній особі (ч. 1 ст. 100 ЗК України).

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про мисливське господарство та полювання» мисливство розглядається як вид спеціального використання тваринного світу шляхом добування мисливських тварин, що перебувають у стані природної волі або утримуються в напіввільних умовах у межах мисливських угідь, а полювання – як дії людини, спрямовані на вистежування, переслідування з метою добування і саме

добування (відстріл, відлов) мисливських тварин, що перебувають у стані природної волі або утримуються в напіввільних умовах [1]. Аналіз наведених категорій та їх співставлення з іншими нормами Закону України «Про мисливське господарство та полювання» дозволяє зробити висновок про можливий як публічний, так і приватний характер вказаних видів діяльності, тобто здійснення їх в одному випадку необмеженим колом осіб (полювання), а в іншому – конкретним суб'єктом – користувачем мисливських угідь.

З огляду на мету даного дослідження окремого аналізу вимагає поділ сервітутів на приватні та публічні.

Категорія приватних сервітутів включає в себе випадки встановлення права обмеженого користування чужою земельною ділянкою, що належить на праві власності громадянам та господарюючим суб'єктам, на користь інших громадян і юридичних осіб, тобто на користь приватних інтересів (конкретних осіб) при досягненні угоди про встановлення сервітуту шляхом укладення цивільно-правового договору, а в разі виникнення спору - на основі судового рішення.

Публічні сервітути встановлюються на підставі нормативно-правових рішень органів державної влади і, як вказує М.Н. Малєїна, забезпечують державні, муніципальні інтереси і (або) інтереси невизначеного кола окремих осіб [10, с. 15].

Основною особливістю публічного сервітуту є те, що він встановлюється не на користь конкретного суб'єкта - власника сусідньої нерухомості, а на користь багатьох осіб, тобто для забезпечення не приватних, а суспільних (публічних) інтересів і є правом визначених законом осіб використовувати цю ділянку у випадках і в порядку, встановленому законодавством. Наприклад, у ст. 47 ВК України встановлено, що «загальне водокористування здійснюється громадянами для задоволення їх потреб безкоштовно, без закріплення водних об'єктів за окремими особами та без надання відповідних дозволів» [8], а в ст. 23 ЛК України передбачено, що громадяни мають право вільно перебувати в лісах державної та комунальної власності, якщо інше не передбачено законом [7]. Права власників лісів або лісокористувачів можуть бути обмежені на користь інших заінтересованих осіб на підставі закону.

Відсутність у ЗК України прямої вказівки на існування публічних земельних сервітутів дозволило окремим авторам висловити думку про відсутність взагалі у земельному законодавстві сервітутів на користь необмеженої кількості осіб та про встановлення лише приватних земельних сервітутів (на користь певної особи, а саме власника (користувача) панівної земельної ділянки) [11, с. 64-68.]. До такого висновку спонукає формулювання ч. 1 ст. 99 ЗК України, де вказується, що вимагати встановлення земельних сервітутів можуть лише власники або землекористувачі земельних ділянок.

З такою позицією законодавця важко погодитись. З цього приводу заслуговує на увагу позиція Є.В. Ілюхіної, яка зазначає, що Земельний кодекс Російської Федерації дозволяє зробити висновок про те, що публічний земельний сервітут встановлюється за необхідності: проходу або проїзду через земельну ділянку; використовувати земельну ділянку для цілей ремонту комунальних, інженерних, електричних або інших ліній і мереж, а також об'єктів транспортної інфраструктури; розміщувати на земельній ділянці межові та геодезичні знаки та під'їзди до них; провести дренажні роботи на земельній ділянці; забору (вилучення) водних ресурсів з водних об'єктів і водопою; прогону сільськогосподарських тварин через земельну ділянку; сінокосіння, випасання сільськогосподарських тварин у встановленому порядку на земельних ділянках у строки, тривалість яких відповідає місцевим умовам і звичаям; використовувати земельну ділянку з метою полювання та рибальства; тимчасового користування земельною ділянкою з метою проведення пошукових, дослідних та інших робіт; вільного доступу до прибережної смуги [12, с. 204-206].

У ЗК України передбачено такі види земельних сервітутів, як: а) право проходу та проїзду на велосипеді; б) право проїзду на транспортному засобі по наявному шляху; в) право прокладання та експлуатації ліній електропередачі, зв'язку, трубопроводів, інших лінійних комунікацій; г) право прокладати на свою земельну ділянку водопровід із чужої природної водойми або через чужу земельну ділянку; г) право відводу води зі своєї земельної ділянки на сусідню або через

сусідню земельну ділянку; д) право забору води з природної водойми, розташованої на сусідній земельній ділянці, та право проходу до природної водойми; е) право поїти свою худобу із природної водойми, розташованої на сусідній земельній ділянці, та право прогону худоби до природної водойми; є) право прогону худоби по наявному шляху; ж) право встановлення будівельних риштувань та складування будівельних матеріалів з метою ремонту будівель та споруд; з) інші земельні сервітути. Вважаємо, що перелічені вище сервітути відносяться саме до публічних, оскільки можуть встановлюватись на користь необмеженого кола осіб.

Про можливість встановлення земельного сервітуту на користь необмеженого кола осіб свідчить і положення ст. 401 ЦК України. Як вбачається з ч. 2 даної статті у випадку встановлення земельного сервітуту учасниками договору є, з одного боку, особа, обтяжена сервітутом, (власник (володілець) земельної ділянки), а з іншого боку, власник (володілець) сусідньої земельної ділянки, а також інша, конкретно визначена особа (особистий сервітут).

Незважаючи на те, що чинним законодавством (в тому числі земельним) передбачено існування земельного сервітуту на користь необмеженого кола осіб, у ЗК України в загальних рисах передбачено порядок встановлення лише приватного земельного сервітуту (ч. 2 ст. 402 ЦК України).

Інша ситуація складається з лісовим сервітутом. На відміну від земельного сервітуту, встановлення лісового сервітуту допускається шляхом укладення договору, яким права власників лісів або лісокористувачів можуть бути обмежені на користь інших заінтересованих осіб на підставі закону, договорів, заповіту або за рішенням суду. Таким чином, при встановленні лісового сервітуту можливістю обмеженого користування чужим нерухомим майном наділяються невластники.

Встановлення як приватних, так і публічних водних сервітутів передбачено і ВК України. У законі наводиться вичерпний їх перелік (ст. 68 ВК України). При цьому закон передбачає пряму вказівку на встановлення сервітуту під час використання водних об'єктів в інтересах

рибного господарства та водного промислу.

ЛК України встановлено безкоштовний і безстроковий публічний лісовий сервітут, на підставі якого громадяни мають право вільно перебувати в лісах державної та комунальної власності, якщо інше не передбачено законом (ст. 23 ЛК України). Представляється, дана норма поширює свою дію на мисливців, які здійснюють полювання на підставі дозволу. Крім цього, права власників лісів або лісокористувачів можуть бути обмежені на користь інших заінтересованих осіб на підставі закону, договорів, заповіту або за рішенням суду. (ч. 3 ст. 23 ЛК України).

ЛК України і ЗК України містять лише згадку про існування приватного сервітуту, не згадуючи про окремі його різновиди, які, конкретизуються в договорах, укладених суб'єктами сервітутних відносин.

Таким чином, аналіз наукових праць, а також положень чинного законодавства як України, так і Російської Федерації дозволяє зробити висновок про те, що полювання та рибальства не вимагають встановлення окремого сервітуту, а входить до складу земельного, лісового чи водного сервітутів, фактично виступаючи їх різновидом.

Хоча на відміну від Земельного кодексу Російської Федерації в ЗК України прямо не передбачено встановлення земельного сервітуту з метою ведення мисливського господарства, полювання та рибальства, однак п. 3 ст. 99 ЗК України не виключає існування такого його різновиду.

ЛК України, закріплюючи право громадян вільно перебувати в лісах державної та комунальної власності, цим самим допускає можливість встановлення публічного сервітуту з метою полювання та приватного сервітуту для користувачів мисливських угідь.

Особливості публічного та приватного сервітуту обумовлює специфіку способів їх встановлення.

Класичним способом встановлення приватного сервітуту є укладення договору (ч. 1 ст. 401 ЦК України, ч. 1 ст. 100 ЗК України, ч. 3 ст. 23 ЛК України).

Існуюча процедура встановлення сервітуту при наданні об'єктів

тваринного світу в довгострокове користування має ряд негативних моментів. Ні цивільне, ні земельне, ні лісове законодавство не передбачає наявність посередників у процесі встановлення сервітуту. Сервітут може бути встановлений договором між особою, яка вимагає його встановлення, та власником (володільцем) земельної ділянки.

Якщо власники (користувачі) сусідніх ділянок не дійшли згоди щодо встановлення земельного сервітуту, власник (користувач) пануючої земельної ділянки як зацікавлена сторона має звернутися до суду із заявою про встановлення земельного сервітуту. Заявник повинен переконати суд у тому, що нормальна господарська експлуатація земельної ділянки неможлива без обтяження сервітутом сусідньої ділянки і що здійснення сервітуту (за умовами договору та реального виконання) буде найменш обтяжливим для земельної ділянки, щодо якої він встановлюється. Рішення суду про задоволення заяви є підставою для встановлення земельного сервітуту.

Таким чином, узгодження умови про платність або безоплатність надання території з власником землі чи землекористувачем можлива шляхом встановлення особистого земельного сервітуту між претендентом на користування тваринним світом, що володіє земельною ділянкою в межах запитуваної території на праві власності (користування) і власниками інших ділянок, що перебувають на запитуваній території.

Договір є головною підставою встановлення приватного сервітуту і може бути укладений в простій письмовій формі. Треба підкреслити, що в ст. 402 ЦК України немає спеціальної вказівки про обов'язкову письмову форму цього договору - даний висновок можна зробити, виходячи із загальних положень ЦК України про форму правочинів. Чинним законодавством зазначено лише про обов'язкову державну реєстрацію в порядку, встановленому для державної реєстрації прав на нерухоме майно, договору про встановлення земельного сервітуту. Такий сервітут набирає чинності з моменту його такої реєстрації, а сам факт реєстрації засвідчується видачею уповноваженій суб'єкту спеціального документа, в якому зазначаються набувач, вид, дата, номер реєстрації сервітуту в Єдиному державному реєстрі прав на нерухоме майно.

До істотних умов розглянутого договору належать умови про його

предмет та ціну. Предмет угоди - надання особі, на користь якої встановлюється сервітут, права обмеженого користування чужою земельною ділянкою або ділянкою лісу. Якщо сфера дії сервітуту поширюється тільки на частину нерухомості, то до договору повинен бути доданий план земельної ділянки, на яку поширюється дія даного сервітуту. При обтяженні сервітутом всієї земельної ділянки надання такого документа не потрібно.

Сервітутне право може мати як безоплатний, так і оплатний характер.

Частина 3 ст. 101 ЗК України передбачено право власника, землекористувача земельної ділянки, щодо якої встановлений земельний сервітут, вимагати від осіб, в інтересах яких встановлено земельний сервітут, плату за його встановлення, якщо інше не передбачено законом.

Також сервітутним договором встановлюються вид сервітуту, права та обов'язки сторін, обсяг повноважень або межі здійснення права користування, підстави зміни та припинення сервітуту, відповідальність сторін на випадок невиконання або неналежного виконання цієї угоди.

Договори про встановлення особистих земельних і лісових сервітутів для здійснення полювання носять строковий характер і встановлюються на термін дії дозволу на полювання. Коли часові межі існування сервітуту не визначені сторонами, договір все одно вважається укладеним і підлягає реєстрації. Обмежене речове право, яке виникає на його основі, буде мати безстроковий характер. Після припинення господарської діяльності користувачів мисливських угідь дане право може бути припинено на підставі судового рішення.

Можливість встановлення приватного сервітуту на підставі актів державних органів та органів місцевого самоврядування передбачена щодо лісових сервітутів (ст. 23 ЛК України). Такий спосіб виникнення сервітуту базується на загальних нормах цивільного права, що допускають виникнення цивільних прав (в тому числі і речових) і за допомогою видання адміністративних актів у випадках, прямо передбачених законом.

Щодо способів встановлення публічних земельних сервітутів, то

чинним законодавством вони чітко не врегульовані. У ЗК, ВК та ЛК України зазначається лише те, що відповідні сервітути можуть встановлюватись законом. Така позиція законодавця, на нашу думку, лише частково задовольняє інтереси користувачів мисливських угідь. Вважаємо більш обґрунтованими положення норм законодавства Російської Федерації, яке передбачає можливість оформлення публічного сервітуту не лише законом, але й актами органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

З метою захисту прав та інтересів відповідної територіальної громади чи окремих категорій населення у галузі використання об'єктів тваринного світу шляхом надання їм права користування природними ресурсами визнаємо за доцільне закріпити у чинному законодавстві України повноваження місцевих рад щодо встановлення публічних земельних, водних та лісових сервітутів, у тому числі для ведення мисливського господарства та здійснення полювання. Реалізація вказаного положення вимагатиме прийняття ряду додаткових норм та вжиття відповідних заходів, серед яких: 1) проведення екологічної експертизи відповідного рішення в порядку, визначеному Законом України «Про екологічну експертизу»; 2) закріплення механізму реалізації права громадськості в прийнятті з цього питання відповідного рішення органів державної влади і місцевого самоврядування шляхом проведення громадських слухань перед встановленням публічного сервітуту. З цією метою на законодавчому рівні необхідно визначити організаторів громадських слухань, закріпити основні вимоги до їх проведення, в тому числі спосіб, час повідомлення, процедуру проведення, коло учасників та види документів з підготовки і проведення слухань з питання встановлення публічного сервітуту.

На сьогодні проведення громадських слухань передбачено з метою врахування громадських інтересів щодо вирішення таких питань, як розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні [13], щодо формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій [14] та ін.

Ефективність громадських слухань полягає у тому, що вони дозволяють виявити думку населення з питань, що стосуються державних,

громадських інтересів і (або) інтересів жителів відповідної територіальної одиниці, з метою інформування та забезпечення участі в обговоренні та прийнятті рішення. Викладене дозволяє зробити висновок про доцільність організації та проведення громадських слухань органом місцевого самоврядування, у межах якого передбачається встановити публічний сервітут. Повідомлення про проведення громадських слухань може бути зроблено в місцевих засобах масової інформації, доступних більшості осіб, що проживають на відповідній території.

Таким чином, з проведеного дослідження випливає наступне.

Фауністичний сервітут – це використання об'єктів тваринного світу, які перебувають у межах земельної ділянки, у лісах чи на водних об'єктах, що належать на праві власності чи користування певним особам, для задоволення потреб інших осіб, які не є власниками чи користувачами відповідних природних об'єктів.

Аналіз норм Земельного, Лісового, Водного кодексів України, а також Закону України «Про мисливське господарство та полювання» свідчить про те, що фауністичний сервітут має комплексний міжгалузевий характер та регулюється нормами перелічених вище та інших нормативно-правових актів.

На даному етапі розвитку чинного законодавства для використання об'єктів тваринного світу (у тому числі для зайняття мисливським господарством та здійснення полювання чи рибальства) встановлюються земельні, лісові та водні сервітути, які поділяються на приватні та публічні.

Для користувачів мисливських угідь встановлюються приватні сервітути шляхом укладення договорів, а для осіб, які займаються полюванням – публічні, які впливають з положень чинного законодавства.

Суттєвим недоліком чинного законодавства вважаємо відсутність у Земельному кодексі України положення про можливість встановлення земельного сервітуту для користувачів мисливських угідь та осіб, які отримали право на здійснення полювання, а тому пропонуємо закріпити відповідну норму у ч. 1 ст. 99 ЗК України, передбачивши публічний

характер такого сервітуту, тобто закріплення права на його встановлення не тільки за власниками чи користувачами земельної ділянки, а необмеженим колом осіб.

Встановлення такого сервітуту, на нашу думку, можливе не тільки у випадках, встановлених законом. Обґрунтованою вважаємо позицію про доцільність закріплення у чинному законодавстві України за місцевими радами повноважень щодо встановлення публічних земельних, водних та лісових сервітутів, у тому числі для ведення мисливського господарства та здійснення полювання. Це дозволить врахувати думку населення з питань, що стосуються інтересів відповідної територіальної громади.

Література

1. Про мисливське господарство та полювання : Закон України від 22.02.2000 № 1478-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: <http://zakon.rada.gov.ua/go/1478-14>.
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: <http://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>.
3. Соколова А. К. Флористичні сервітутути / А. К. Соколова // Проблеми законності . – 2005. – Вип. 75. – С. 99–107.
4. Про тваринний світ : Закон України від 13.12.2001 № 2894-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2894-14>.
5. Суханов Е.А. Ограниченные вещные права / Е.А. Суханов // Хозяйство и право. – 2005. - №1. – С. 5-19.
6. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2768-14>.
7. Лісовий кодекс України від 21.01.1994 року № 3852-XII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: <http://zakon.rada.gov.ua/go/3852-12>.
8. Водний кодекс України від 06.06.1995 року № 213/95-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: <http://zakon.rada.gov.ua/go/213/95-вр>.
9. Щенникова Л.В. Сервитуты в России: законодательство и судебная практика / Л.В. Щенникова // Законодательство – 2002, - №5. – С. 34-40.
10. Малейна М.Н. Публичные сервитуты / М.Н. Малейна // Законодательство. – 2004. - № 4. – С. 8-16.
11. Кулинич П. Право земельного сервітуту: поняття, види та порядок реалізації / П. Кулинич // Юрид. журнал. - 2003. - № 10 (16). – С. 64-68.
12. Илюхина Э. В. Проблемы правового регулирования публичного сервитута земельных участков в России / Э. В. Илюхина // Молодой ученый. — 2012. — №8. — С. 204-206.

13. Про затвердження Порядку проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні : Постанова Кабінету Міністрів України від 25.05.2011 р. № 555. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: <http://zakon.rada.gov.ua/go/555-2011-п>.

14. Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій : Постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 р. № 869. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: <http://zakon.rada.gov.ua/go/869-2011-п>.

Анотація

Томин О.О. Особливості правового регулювання фауністичних сервітутів в Україні. – Стаття.

Стаття присвячена дослідженню сервітутних відносин у сфері використання об'єктів тваринного світу. На основі діючого законодавства України та наукових положень земельного, екологічного та цивільного права автор визначає поняття сервітуту у цивільному, земельному та екологічному законодавстві України, порівнює земельні, водні та лісові сервітути, розкриває поняття фауністичного сервітуту та способи його встановлення, вносить пропозиції щодо удосконалення правового регулювання порядку встановлення сервітутів з метою ведення мисливського господарства та здійснення полювання.

Ключові слова: тваринний світ, фауністичний сервітут, мисливство, полювання, мисливські угіддя.

Аннотация

Томин А.А. Особенности правового регулирования фаунистических сервитутов в Украине. – Статья.

Статья посвящена исследованию сервитутных отношений в сфере использования объектов животного мира. На основе действующего законодательства Украины и научных положений земельного, экологического и гражданского права автор определяет понятие сервитута в гражданском, земельном и экологическом законодательстве Украины, сравнивает земельные, водные и лесные сервитуты, раскрывает понятие фаунистического сервитута и способы его установления, вносит предложения по совершенствованию правового регулирования порядка установления сервитутов в целях ведения охотничьего хозяйства и осуществления охоты.

Ключевые слова: животный мир, фаунистический сервитут, охота, охотничьи угодья.

Summary

Томун О.О. Features of legal regulation of faunal easements in Ukraine. – Article.

The article investigates the relationship of servitude in the field of wildlife. On the basis of the current legislation of Ukraine and the scientific principles of land, environmental and civil rights the author defines the notion of servitude in civil, land and environmental legislation of Ukraine, compares the land, water and forest easements, open concept faunal easement and how to establish and submit proposals for improving the legal regulation easements in order to game management and implementation of the hunt.

Keywords: wildlife, fauna easement, hunting, hunting grounds.

УДК 349.6: 630

Н.Г. Юрчишин

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри трудового,
екологічного,
земельного та аграрного права
Івано-Франківського факультету
Національного університету
«Одеська юридична академія»

АДАПТАЦІЯ ЛІСОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄС: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Постановка проблеми у загальному вигляді. Однією з актуальних проблем розвитку людства є забезпечення охорони, раціонального використання та відтворення лісових ресурсів світу. Ліси є глобальним і життєво важливим чинником всього комплексу екологічних систем Землі, оскільки вони характеризуються найвищою інтенсивністю біологічного кругообігу та мають найбільшу органічну масу, значення якої постійно зростає.

На рівні міжнародної екологічної та лісової політики зростає визнання вагомого внеску лісів у попередження глобальної зміни клімату.